

1995 - 2015 * 20 let

list

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Multimedijsko v galeriji

7

12

13

15

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XX
ŠT. 3
26. FEBRUAR 2015
1,60 EUR

ŠOLA POJE, ŠOŠTANJ POJE str. 7
V VRTCU O PRETEKLOSTI str. 12
ŠOLA NA SMUČEH str. 13
POGOVORI POD PUSTIM GRADOM str. 15

Ali poznaš svoje mesto?

Spoštovani sokrajani,
šoštanjski taborniki organiziramo prav posebno druženje.

Za vas bomo pripravili **fotoorientacijo** z naslovom:

ALI POZNAŠ SVOJE MESTO?

Druženje je namenjeno vsem vam, ki bi radi preverili, kako dobro poznate Šoštanj.

Na voljo bosta dve progi: krajša in daljša.

Dobrodošli prav vsi: posamezniki, dvojice, družine, babice in dedki z vnuki ...

sobota

14. marec

ob **10. uri**

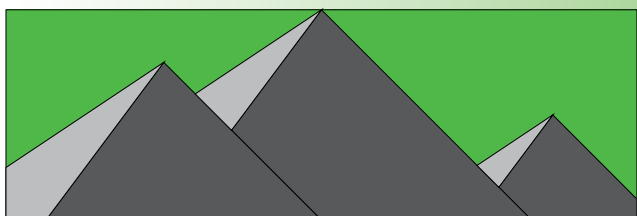
VABLJENI!

organizator dogodka:
ROD PUSTI GRAD ŠOŠTANJ

Kajuhov park

Več o načinu in pravilih fotoorientacije najdete na: www.rpg.rutka.net

taborniški pozdrav: **Z NARAVO K BOLJŠEMU ČLOVEKU!**

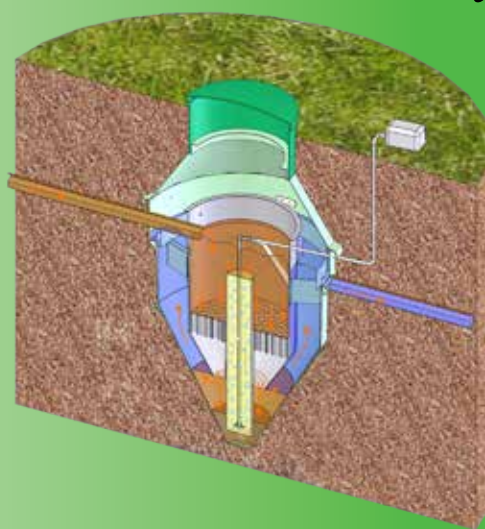

NIVIG

Podjetje za nizke gradnje in komunalno infrastrukturo

- Gradnja objektov oskrbne infrastrukture za tekočine in pline
- Izgradnja in vzdrževanje komunalnih cevovodov
- Izgradnja cest, pločnikov in dvorišč
- Urejanje okolice

Gradimo, da Vam bo bolje!

**Nudimo vam dobavo, montažno in zagon
malih komunalnih čistilnih naprav.
Ponujamo več vrst in velikosti od 5 enot do 100 enot.
*Po standardu in konkurenčnih cenah!***

NIVIG d.o.o., Aškerčeva cesta 20, 3325 ŠOŠTANJ, GSM: 041 888 772, tel: 03 891 10 03, fax: 03 891 10 04
e-naslov: info@nivig.si, www.nivig.si

*Pismeni in nepismeni niso enaki.
Pismeni dandanes običajno delajo za
nepismene...*

Rade Šerbedžija

In zdaj naj pišem še uvodnik...dnevi mi niso naklonjeni in jaz njim še manj. In ker človek privlači tisto kar oddaja, se je nabralo slabe volje, da ne vem kam z njo. Pošteno rečeno se mi ne dogaja nič posebnega. Vzponi in nekaj več padcev, lepi in manj lepi trenutki, naglica, ki nikamor ne pelje, življenje pač. In se nekako ne spravim iz slabe kože. Zato že vnaprej opozorilo naključnemu bralcu, morebiti celo dvema, ki se bodo podali med vrstice, nič novega ne bodo izvedeli. Resnično. In tudi nič koristnega, nič takega, kar bi jih spravilo v dobro voljo ali jim napolnilo denarnico. To dvoje je namreč povezano, če se še kdo slučajno slepi, da sreča ni povezana z denarjem. S to filozofijo so nas hranili v času socializma, ko ni bilo lepo biti premožen. Imeti lepšo lopatko v peskovniku. Fej in fuj! In smo vsi uživali v edini pravi v bodočnost zroči klasifikaciji delavskega razreda in komaj dopustili, da je imel kak direktor stoenko. Lahko je imel kakšen bon več, a je ravno tako kot ostali sedel v temi ob redukcijah električne energije in se vozil par, nepar vsak drugi dan. Mogoče, da je jedel bel kruh, itak sta bili v trgovinah samo dve vrsti kruha, ampak ga je bilo za vse. Še marsikaj drugega je bilo za vse, a se v tem trenutku ne bom predajala nostalgiji za minulim. Pogled nazaj je, vemo selektiven, ohranja lepe spomine. In napaja sedanjik z nezadovoljstvom in hrepenenjem, ki kot vemo, ne stori nič dobrega. Samo polni vozičke v trgovinah, ker si s stvarmi mašimo praznino. Bistvenega pomanjkanja zdravega duha. Sama žalost, sama žalost vse naokrog. Resnično, še enkrat pošteno povem, da vam tega res ni treba brati. Nič novega ne boste izvedeli in nič srečnejši ne boste.

Nedelja je, čas goveje juhe in praženega krompirja. Vonj pečenke iz pečice, samo radio je tiho. Na TV je prenos s Pohorja, vsi navijamo za Tino Maze. Normalno. Tako normalno, nedeljska goveja juha. Vsi navijamo za Tino in si čestitamo za zmago, saj je jasno da je njena zmaga tudi naša. Ker smo jo tako podpirali. Ker jo vendarle tako podpiramo ves čas, dobesedno smo z njo na strmini, med vratci in še najraje na cilju, kadar stotinke sekunde izmerijo najboljši čas. Uspeh je dandanes merjen v stotinkah sekunde, čas, ki ga niti ne moreš izgovoriti, saj med tem preteče več časa, odloča o zmagovalcu in zadovoljstvu v slovenskih domovih. Ampak to še gre, to gre, če zaostane za kakšno stotinko ali desetinko in pristane na drugem ali tretjem mestu, ji pač ni šlo, rečemo, in ji /si/ nekako odpustimo, saj vedno pa le ne more/mo/ zmagati. Ampak gro-

za! Tina včasih zaostane za več, za nekaj več in pristane na petem ali celo sedmem mestu. Ali celo odstopi. Čista mora, zona somraka za vse njene navijače pred televizorji. Takrat se izkaže kakšni poznavalci smo Slovenci. Strokovnjaki tako rekoč, ki se nam kaj takšnega ne bi moglo zgoditi. Zato se tudi ne moremo poistovetiti z njo, s Tino. Ker mi v naslonjaču vedno zmagamo. In se je na Pohorju letos zgodilo ravno to. Tina je v veleslalomu odstopila, danes v slalomu pa je bila po prvi vožnji peta. In naenkrat ni bila več naša Tina, nič nismo imeli z njo! Sama žalost, sama žalost vse naokrog.

Danes, 22. 2. je tudi obletnica smrti Karla Destovnika Kajuha. Sinoči smo si ogledali predpremiero filma Za srečnejše dni Kajuh, ki ga je posnela RTV Slovenija. Članek o dogodku bo v Listu, zato ne bom o tem, čeprav ustvarjalcem s tega mesta čestitam. Kajuh

je bil v besedi in igri prikazan kot človek, kar človek v svoji biti pač je. Prikazan je bil tudi ali predvsem kot pesnik, kar je Karel Destovnik Kajuh v svoji biti bil. Pesnik. A to nekaterim ni bilo dovolj. Še bi dodali, še bi imeli, še bi želeli izvedeti... in predvsem in zagotovo naredili bolje. Kaj? In kdaj? V nekem irealnem času polnem nostalgije, zmag iz naslonjačev in ukvarjanja z življenjem drugih, medtem, ko lastno prehitro teče....In mi je ostal grenak priokus. Sama žalost, sama žalost vse naokrog.

Sem vam v začetku branja pošteno napisala, da vam tega ni treba brati. Nič ne boste srečnejši in denarnica ne bo nič bolj polna. In za povrh ni nobene zveze med prej zapisanim. Ali pač?

P.S. In med tem je Tina Maze v drugi vožnji padla.... Kot rečeno, sama žalost.

Vsak dan je kaj novega, pa vendar se vse ponavlja. Tudi pust. Na koncu zime in na začetku pomladi.

Novice so vsak dan nove, a jutri so že zastarele in venomer hlepimo po novih in novih, da z njimi prekrijemo stare.

Kot je zapisano v uvodniku: »Zato že vnaprej opozorilo naključnemu bralcu, nič novega ne bodo izvedel.«

Res je. Časopisi so vsak dan polni novic, a nikoli ne izvemo nič novega. Za vsako novico sledi vzklík: »Saj sem vedel...« Zato pa je za branje vedno primeren List. Nikoli pravih, resnih, ekskluzivnih novic o trenutku, o stotinki, ki se je ravno iztekla, vendar vedno dovolj zanimive duševne hrane za čas, ki prihaja, ne za čas, ki je minil. (p)

Foto: Jani Napotnik

VSEBINA

Revija za kulturna
in druga vprašanja
občine Šoštanj in širše.

- 3 UVODNIK
- 5 FEBRUAR, MESEC PUSTA
- 6 PODOBA KULTURE
- 10 ARHITEKTURA
- 12 VRTEC
- 13 ŠOLSKI LIST
- 15 MUZEJ
- 16 POBUDA
- 18 ZAZNAVANJA KULTURE
- 19 DOGODKI IN LJUDJE
- 20 POTOPIS
- 22 MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ
- 23 NAPOVEDNIK

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

*Kritične pripombe na vsebino ali
obliko Lista bodo dosegle svoj na-
men le, če jih boste posredovali
ustno ali s kratkim sporočilom na
telefon 041-987-634, ali na e-naslov
peter.rezman@gmail.com.*

Vodenje redakcije

mag. Milojka Bačovnik Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 4, pošljete najkasneje do
11. marca 2015 na elektronski naslov:
list.revija@gmail.com

Foto naslovnice:

Dejan Tonkli

Foto na zadnji strani:

Dejan Tonkli,
Aleksander Grudnik
Jani Napotnik

PUST ŠOŠTANJSKI

Pust Šoštanjski ima že dolgoletno tradicijo, letošnji karneval je bil že 62. po vrsti. Vsako leto opozori na aktualno lokalno problematiko, letos so izpostavili pogosto menjavanje direktorjev v Termoelektrarni Šoštanj. Zaradi številnih menjav, tako pust, je ponovno izbruhnil Smrekovec. V sprevedu se je predstavilo 21 skupin. Poleg domačih društev so svoje maske na ogled postavile tudi skupine iz Srbije, Makedonije, Hrvaške in Belgije, saj je Šoštanj vključen v mednarodno združenje evropskih karnevalskih mest (FECC). Bilo je šegavo, zanimivo in pestro, za smeh pa sta poskrbela Peter Klepetec in Piksi Diksi.

Pred karnevalom župan Občine Šoštanj Darko Menih vsako leto pripravi sprejem za delegate skupin v Vili Mayer, kjer je tudi priložnostna pustna razstava. Razstavljena sta tudi oba šoštanjska pustna lika – Koš Šoštanjski in Tresimir.

Predstavnike vseh skupin, ki so sodelovale v pustni povorki, so poleg župana pozdravili še Urša Kurnik, predsednica KS Šoštanj, predsednik FECC-a Slovenija Andrej Klasinc in predsednik domačega Turistično olepševalnega društva Peter Radoja, neumorni organizator šoštanjskega pustnega karnevala.

Župan je pozdravil vse prisotne, jim na kratko predstavil Šoštanj in jim zaželel dobro počutje na našem karnevalu. Vsem delegatom sta skupaj s Petrom Radojo (oziroma tokrat Petrom Klepetcem) izročila spominska darila.

Karnevalu je sledila zabava v Športni dvorani Šoštanj. Organizatorji so nagradili najboljše maske, prvo nagrado so dobili prišleki iz veselja – Space Shuttle. Tako na samem karnevalu kot na maškaradi v dvorani se je zbralo veliko število obiskovalcev. V dvorani so za odlično vzdušje skrbeli Gadi.

Menih zaplesal z nuno

Člani Šole zdravja, skupine Šoštanj so aktivni vsako jutro vsak delovni dan v letu, ne glede na vreme. Redna telovadba in vsakodnevno druženje krepijo vezi med člani, predvsem članicami društva, tako da se družijo tudi ob drugih priložnostih.

Danes so praktično nerazpoznavne obiskale župana Občine Šoštanj Darka Meniha in ga povabile na pustno rajanje pred občino.

Župan se je z veseljem odzval in z njimi zaplesal.

NEVIDNO VIDNO

VMestni galeriji Šoštanj sta se sredi februarja s projektom *Vidno v nevidnem* predstavila dva samostojna umetnika, Lado Jakša in Slavica Tesovnik.

Projekt multivizijsko povezuje v estetsko celoto poezijo in prozo ter detajle likovnih del avtorice Slavice Tesovnik, skupaj z umetniško fotografijo in izvirno glasbo Lada Jakše. Glasba je izvedena v živo ter se spaja z vsebinsko angažirano tematiko poezije in proze Slavice

Tesovnik ter aktualnemu stanju duha danes. Glasba Lada Jakše se pretaka od jazzovsko ambientalnih razpoloženj, eksperimentalni zvokov do sodobne zvočnosti avtorskih pesmi, ki jih poje Slavica Tesovnik.

Projekt s katerim se umetnika predstavljata na številnih prizoriščih v Sloveniji in je plod petletnega sodelovanja, je naletel na izredno ugoden in spontan odziv, preplet glasbe, poezije, petja in likovnih elementov pa je oba

ustvarjalca predstavil v njunem izvirnem ustvarjalnem razponu.

Lado Jakša iz Ljubljane je avtor in izvajalec jazzovske ter eksperimentalne glasbe in skladatelj glasbe za film, televizijo, gledališče in umetniški ples /12 CD-jev avtorske glasbe, 2 igrana in preko 100 dokumentarnih filmov/. Znan je po številnih jazzovski koncertih in lastnih foto-multivizijskih projektih doma in v tujini /ZDA, Italija, Avstrija, Francija, Portugalska, Slovaška, Finska. Hkrati je prepoznaven umetniški fotograf, ki razstavlja po galerijah doma in v Evropi, poleg različnih delavnic in literarnih in fotografskih interpretacij.

Slavica Tesovnik je samostojna ustvarjalka na področju slikarstva, glasbe in pisane besede. Kot glasbenica je avtorica vrste skladb, ki jih samostojno izvaja ob svoji kitarski spremljavi. Vsebinski navdih njene poezije so predvsem čustvene dimenzije odnosov do sebe, bližnjih in narave. Do sedaj je imela 35 samostojnih slikarskih razstav po Sloveniji in sodelovala na več kot 70 skupinskih predstavitev. Pogosto se je v okviru razstav predstavila tudi z literarnimi nastopi.

V projektu »Vidno v nevidnem« sta z glasbenikom in umetniškim fotografom Ladom Jakšo združila njuni ustvarjalni poti v obliki multivizije in sočasnega izvajanja avtorske glasbe, ki ponuja gledalcu in poslušalcu večplastno umetniško doživetje.

Milojka B. Komprej

Foto: Dejan Tonkli

GENERATIVE ART V MESTNI GALERIJ

Foto: Amadeja Komprej

Bogdan Soban, rojen v Vrtojbi, se je v svoji poklicni karieri večinoma ukvarjal z razvojem informacijskih sistemov. V prostem času je svoje računalniško znanje uporabil za razvoj projekta z namenom raziskati ustvarjalne možnosti računalnika.

Tako je razvil vrsto računalniških programov, ki na osnovi matematičnih algoritmov ustvarjajo abstraktne likovne podobe na ekranu. S temi programi je Bogdan Soban začel ustvarjati slike. Koncept ustvarjanja slik, ki ga strokovno poimenujemo »generative art«, temelji na razvoju lastnih programskih algoritmov. Gre za manj znan likovni pristop, ki postavlja likovne kritike v neprijeten položaj, saj je njegova dela težko likovno oceniti, ker uporablja metode, ki niso primerljive s poznanimi metodami drugih avtorjev. Njegova dela, bogata z barvami in skrivljenimi oblikami so unikatna in neponovljiva. Umetnik nam ponuja na ogled pretežno abstraktne slike z občasnimi odkliki v svet podob iz realnega sveta. Likovno kritiko je podala Anamarija Stibilj Šajn,

ki je pojasnila, da je »generative art« metoda, ki v svojem bistvu posnema evolucijske procese v naravi in od tam izhaja njeno poimenovanje. Ta odločno posegla tudi v evolucijo umetnosti in v njej sproži številna vprašanja, celo pravo revolucijo. Dejstvo, da proces rezultira sliko, ostaja in kljub njenemu nenavadnemu načinu nastajanja, ta proces premore likovno življenje. Predno jo avtor ujame na ekran ali platno je še posebej živa, pulzirajoča podoba. Povedala je tudi, da njegove slike prinašajo bogato vizualnost, pri katerih predhodno generirano sliko program naključno deformira.

Otvoritev njegovih del je potekala v četrtek, 29. januarja 2015 v Mestni galeriji Šoštanj, kjer nam je Bogdan Soban z diaprojeksijo natančneje prikazal postopek nastajanja slik. Razstava, katero je otvoril direktor Zavoda za kulturo Šoštanj, Kajetan Čop, bo na ogled do 18. februarja. Vabljeni, da tudi vi spoznate tehniko, »generative art«.

Amadeja Komprej

PESEM ZADONELA V ŠOŠTANJSKI ŠOLI

Osnovna šola Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj je letos pripravila že 8. srečanje Šola poje – Šoštanj poje. Gre za prireditev, na kateri se predstavi večina šoštanjskih pevskih zborov, tokrat se jih predstavilo devet: Mladinski pevski zbor OŠ KDK Šoštanj, MoPZ Lokovica, ŽePZ Lokovica, Moški lovski zbor Smrekovec, MePZ DU Šoštanj, MoPZ KUD Ravne, MePZ Skorno, Vrtec Šoštanj in Združeni Otroški pevski zbori OŠ KDK Šoštanj in Topolšica.

Zbralo se je veliko število ljubiteljev zborovskega petja, ki so bili priča prijetnemu popoldnevu. Obiskovalce je pozdravila ravnateljica šoštanske osnovne šole Majda Zaveršnik Puc, nagovoril jih je tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je med drugim dejal, da se s petjem ohranjajo prijateljstva in stikejo nova, kot posebno zanimivost pa je omenil, da je v šoštanjski občini največje število pevcev na prebivalca, saj imamo ogromno pevskih zborov. Od tistih najmlajših, mladinskih, moških, ženskih in mešanih zborov, do upokojenskih. Vsak, ki rad poje, ne glede na leta, se lahko torej vključi v enega izmed njih.

Kot vse do sedaj, je tudi letošnja prireditev dobro uspela, zato so organizatorji

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

odločeni, da bodo prihodnje leto s to tradicijo nadaljevali, saj njenega pomena ne vidijo v samem nastopu, temveč tudi v prijetnem in

sproščenem druženju nastopajočih in obiskovalcev.

Tjaša Rehar

PREGLEDNA RAZSTAVA MARJANE VERBUČ

Vili Bianci Velenje se s pregledno razstavo predstavlja Marjana Verbuč, rojena Šoštanjčanka, živeča v Mozirju. Odprtje razstave, ki temelji na motiviki iz narave, je bilo v začetku februarja, razstava bo na ogled do 5. marca.

Verbučeva, ki je sicer članica Društva šaleških likovnikov, je začela s slikanjem leta 1993. Z nenehnim izobraževanjem je suvereno utrdila prepoznavne poteze čopiča, uspešno se ukvarja tudi z oblikovanjem gline in grafiko. Prejela je več nagrad, priznanj in sedem certifikatov, leta 2010 tudi najvišje priznanje, Zlato paleto pri zvezi likovnih društev Slovenije.

Na njeni likovni poti so jo spremljali mnogi mentorji, med drugim tudi mag. Denis Senegačnik. O razstav Pokrajinske impresije pa je mag. Milena Koren Božiček med drugim zapisala. (...) V slikah Verbučeve

je najbolj pogosta povezava s pokrajino in sestavljanje slike v členjenih pasovih, kjer se zgodba razpleta od dna proti vrhu po poti čutnih zaznav in izpovedi ali pa v horizontalnih pasovih, kjer spleta lirične vzorce s horizontalami drevesnih debel in vzpostavlja odnos med realnim utripom in iluzijo idealnega stvarstva. S čisto pokrajino nas spominja na nebo-gljeno čistost narave in človeštva v kontekstu neustavljivega uničevanja.

Na odprtju je zbrane nagovoril Salih Biščić, predsednik društva šaleških likovnikov, ki je o Marjani Verbuč spregovoril tudi iz vidika organizatorja. Ocenil je, da je Verbučeva ena najbolj prepoznavnih članic društva in zelo aktivna na delavnicah, kolonijah in med samimi člani. Glasbeni gost je bil vokalist Gregor Verbuč, dogodek je povezovala Zora Povh.

Milojka B. Komprej

Foto: Milojka B. Komprej

KULTURNI PRAZNIK V GABERKAH

8. februarja je v dvorani PGD Gaberke, tako kot že vrsto let, Kulturnica Gaberke pripravila slovesnost ob Kulturnem prazniku. Za dobro uro programa se je treba pričeti pripravljati in vabiti nastopajoče že nekaj tednov, včasih tudi mesecev prej.

Zadnji dan tako ostane še priprava dvorane in nervoza pred pričetkom programa, v veliki meri zaradi strahu pred odpovedjo kakšnega od nastopajočih in morebitnega slabega obiska prireditve. Ob takih dogodkih namreč ni lepšega pogleda, kot je pogled iz zakulisja na polno zasedeno dvorano. Pester glasbeni program, kjer so nastopali večinoma otroci iz Gaberke, sicer

učenci Glasbene šole Velenje in Umetniške gimnazije Velenje, sta vodili Laura Videčnik in Maja Dobnik. Državno himno so na začetku prireditve odpele ljudske pevke Gaberški cvet. S petjem je nadaljevala Agata Šumnik Zgonc, ki je predstavila nekaj znanih slovenskih popevk. O pomenu kulture se je razgovoril Tone Petrovčič, potem pa se je začel instrumentalni del prireditve. Obiskovalci so lahko najprej uživali ob zvokih, ki jih je iz citer zvalila Urška Grudnik. Mlade virtuozinje Ajda Dobnik, Anja Reberšak in Zala Kavšak so zaigrale na prečne flavte. Mojstrsko obvladanje, tako klavirske kot diatonične harmonike, sta v nadaljevanju pokazala Primož Plaznik in Grega

Sevčnikar. Program je zaključila pevka Polona Plaznik, ki jo je na pianinu spremljal Jan Pušnik. Po zaključku programa so si obiskovalci lahko ogledali še razstavo vezenin, ki sta jih razstavili Cvetka Štehnar in Milica Podvinšek ter razstavo slik vrtnic, ki jih je v tehniki suhi pastel s prsti narisala Agata Šumnik Zgonc. Veseli smo, da se je prireditve lahko udeležil tudi župan občine Šoštanj g. Darko Menih s soprogo.

Letošnja prireditev je bila v znamenju predstavitve mladih talentov iz Gaberke. Tudi vodenje programa je bilo v celoti prepuščeno mladima krajanoma, kar se je odražalo v malo drugačnem, sodobnejšem in sproščenem načinu vodenja. V Gaberkah imamo veliko mladih z različnimi talenti, ki znajo in si tudi želijo nastopati, zato se ni bati, da bi nam v prihodnjih letih zmanjkalo nastopajočih za podobne prireditve. Upamo tudi, da se bo vse več krajanov začelo zavedati, da imajo srečo, ker se jim v kraju omogoča obisk zelo različnih prireditev in se jih bodo zato začeli v prihodnje udeleževati v večjem številu. Prireditve so namreč tudi priložnost za spoznavanje in druženje med krajanoma. Tega namreč nikoli ne bo moč nadomestiti s komuniciranjem in druženjem preko različnih spletnih socialnih omrežij.

Na koncu se je predsednik Kulturnice zahvalil in pohvalil vse nastopajoče, ob tem pa za rojstni dan javno čestital dolgoletnemu članu upravnega odbora Kulturnice, sicer tudi prejemniku občinskega priznanja, Francu Korenu. Ja, lepo je na tak dan v Gaberkah praznovati rojstni dan.

Foto: A. Grudnik

A. Grudnik

KOMEDIJA »PARTNERSKA POROKA«

V sklopu abonmaja Lepi kamen, je v sredo 18. februarja ob 19. uri v Kulturnem domu Šoštanj, zopet potekala predstava. Tokrat komedija »Partnerska poroka« kul-

turno umetniškega društva Staneta Severja iz Ribnice na Pohorju.

Predstava je prikazovala ljubezenske situacije, ki se nam dandanes niti ne zdijo tako tuje.

Ljubezen, kakršna se zgodi, ko zaigra srce starim in mladim. Avtor nam je v komediji prikazal tipična moderna ljubezenska razmerja in situacije, do katerih pride, kadar se želimo počutiti ljubljene. Ker živimo v modernih časih, so tradicionalne vrednote velikokrat popačene. Nastopali so Majda Pušnik, Cvetka in Špela Ovčar, Milan Držečnik, Jože Zapečnik, Branko Plevnik ter Marija Grubelnik v vlogi Olge, profesorice slovenščine, za katero je na Linhartovem srečanju amaterskih gledališč, prejela tudi nagrado.

To je bila peta predstava v okviru abonmaja Lepi kamen, zadnja, šesta bo na vrsti v mesecu marcu. V odlični komediji, Prevare, se bo predstavilo Mestno gledališče Ljubljansko, ki je to predstavo ponudilo kot zamenjavo za komedijo Sedem let skomin, zaradi poškodbe igralca Sebastjana Cavazza. Predstava po kvaliteti ne zaostaja za načrtovano, kljub temu Zavod za kulturo Šoštanj prosi za razumevanje, zaradi spremembe programa.

Amadeja Komprej

Foto: Amadeja Komprej

TRIJE VAŠKI SVETNIKI

»Trije vaški svetniki« je naslov komedije ali burke, ki v zadnjih mesecih najbolj privablja Šentiljčane in okoliške prebivalce. Delo, ki je nastalo že leta 1920, je plod avtorjev Maxa Neala in Maxa Militareva, gledališka sekcija Kulturno-Prosvetnega društva Šentilj pa ga pridno izvaja že od Silvestrovega dalje.

Za kaj pravzaprav gre? Kaj imajo skupnega šop starih pisem, dve za možitev godni deklini in račka na vodi? Odgovor lahko izveste, če si ogledate igro, polno ljubezenskih zapletov, sprenevedanja, kupčij, izsiljevanja, nesporazumov ... V uri in pol trajajoči predstavi se lahko dobro nasmejite in sprostite. Režiserka komedije, Alenka Felicijan je povedala, da je tako kot že v prejšnjih letih (že nekaj let KPD Šentilj pripravlja komedije) pri branju in pisanju vlog igralce kar videla pred očmi. V Vlogi župana, Šimna Porente lahko prepoznamo Matjaža Kuharja, njegovo ženo pa prepričljivo odigra Biserka Hrnčič. Urška Tepej se pojavlja kot njuna hči, ki ji dvori vaški učitelj Tine Štampilkar ali Peter Vavkan. Poleg glavnih vlog so tukaj še: Peter Vranjek kot občinski svetnik, Anja Kuhar kot sosedova hči, Andrej Glinšek kot občinski svetnik, Gašper Kuhar kot Jakec, Sonja Kuhar kot občinska tajnica, Vito Felicijan kot župnik in Ida Rebernik kot Jakčeva mama.

Foto: Magda Stvarnik

Igra nedvomno privablja številno občinstvo, saj je že tema komedije sicer starinska, vendar tudi dandanes še kako prisotna in resnična. Tisti, ki smo si to igro in tudi že prejšnje ogledali,

pa smo lahko prepričani, da je vsaka predstava s takšno igralsko ekipo naravnost odlična.

Melita Jelen

MARTIN JE VOLAN ZAMENJAL ZA REZBARSKA DLETA

Eden od štirih otrok z domačije Napotnik iz Skornega, Martin Hrastnik, je po odsluženju vojaškega roka v jugoslovanski armiji »JLA«, po zaposlitvi v Gorenju, postal poklicni voznik, ki je svojo delovno dobo zelo cenjenega »šoferja« zaključil »za volanom« in se srečno upokojil.

V kraju Gavce pri Šmartnem ob Paki sta si z ženo zgradila dom, okrog njega uredila vrt, sadovnjak in nekaj brajde, kar pride zelo prav za rekreacijo in opazovanje življenjskega kroga narave. A se je izkazalo, da je časa kljub občasni rekreaciji in krajšim planinskim pohodov še vedno dovolj, da lahko počne še kaj za svojo »dušo«. Kot je dejal Martin, »pri sosedu Milanu Matku sem se nalezal preprostega obdelovanja lesa, pričel sem z rezbarjenjem različnih motivov na lesenih deskah: tihožitja rož, sadja, starih piskrov ter drugih predmetov, izdolbem stare objekte, zidanice, kozolce, kašte, lesene hiše, vrtno ute, gradiče, cerkve idr. S to umetnostno obrtjo tako zapolnim ta, rezervni čas, ki je kar naenkrat postal pomemben del mojega pomembnega konjička. Če lahko komu podarim leseno sliko, ki ima iz osnovne podlage izrezljan tudi okvir, je dober občutek, saj sva običajno zadovoljna oba. Ne mislim, da gre za umetniško delo, a je gotovo precejšen del moje spretnosti

Bolj obrtno, kot umetniško delo je izdelati lepe podobe v lipov ali javorov les.

Foto: Jože Miklavc

in porabljenih ur vrednost, ki se ne šteje v denarju, bolj v občutku, da sem koristen. To mi je še posebej pokazala prva razstava s 27 razstavljenimi podobami v lesu«, je ob srečanju na svoji postavitvi prve razstave v galeriji Velenjka povedal Martin Hrastnik. Za svoje obrtniško in malce umetniško ustvarjanje ne rabi veliko, saj se oskrbi z lesom pri bližnjem sosedu kolarju,

Florjanu Strmšku, v delovni sobi z »drajponkom« pa potem z različnimi rezbarskimi dleti in noži, lesenim kladivom, ustvarja podobe po spominu, po skicah ali fotografijah, je v Lukovem razstavnem salonu, razpredal Martin, ki bo del podob iz lesa že kmalu postavil na ogled tudi v mestni galeriji Šoštanj.

Jože Miklavc

KUMROVA VOGALNA HIŠA

Ko pogledam staro fotografijo, me misli kodpeljejo več kot 100 let nazaj v naše mesto Šoštanj. Zaslišim ropot kočije, ki gre mimo hiše.

Cesta je prašna, v mokrih dneh verjetno tudi precej blatna. V hiši je vrvež dveh generacij družine Kumer. Za hišo se na ganku¹ suši perilo, pod njim pa se zasliši glasno enakomerno škripanje štepiha², kjer gospodinja črpa vodo za pranje žehte.

V zgornje nadstropje prihajajo ljudje po svoje načrte za hiše. Risalnica je cel dan obsijana s soncem, je svetla in zračna.

Na čelu družine je Martin Kumer – zidar-ski mojster. Odločen, vedno razmišljujoč mož s pokončno držo, poln novih konstrukcijskih in zidarskih izzivov.

Zidarski mojster Kumer je postavil v mestu precej stanovanjskih objektov, sodeloval je pri izgradnji, žal že porušene, osnovne šole Karla Destovnika Kajuha. Sodeloval pa je tudi pri

nekaterih objektih v Velenju, med njimi tudi pri izgradnji prve elektrarne.

Priznam, da mi je del zgodovine mojih prednikov močno nakazal pot k moji poklicni usmeritvi – k arhitekturi.

OHRANITI ALI PODRETI?

Pri gradnji velenjskega gasilskega doma so v svoj gasilski vestnik zapisali: »Ko je prišel zidarski mojster Kumer, smo zakoličili, naslednji dan pa pričeli z izgradnjo...«

No, danes temu ni tako. Danes je potrebno urediti »špeh« dokumentacije, ki ostro zavira kreativnost prostorskih ustvarjalcev. Prav tako se nepotrebna birokratska vojna začne pri prenovi objektov ali pa se počaka na 31. člen, ko se objekt prepusti samemu sebi in naravi, in kaj hitro pride do kolapsa same zgradbe.

Famozni 31. člen, Zakona o ohranjanju kulturne dediščine, ki ga nekateri brez milosti znajo dobro izkoristiti, navaja:

» (2) Kulturnovarstveno soglasje, s katerim se dovoljuje raziskavo in odstranitev spomenika ali registrirane nepremične dediščine, za poseg v katero je treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje, in ki ni arheološka ostalina, se lahko izda:

– če se ugotovi dotrajanost ali poškodovanost spomenika ali dediščine, ki je ni mogoče odpraviti z običajnimi sredstvi, ali če spomenik ali dediščina ogroža varnost ljudi in premoženje,

– in če je bil spomenik pred tem ponujen v prodajo po ceni, ki upošteva njegovo stanje.«

Temu sledi gradbena »mašinerija«, ki hitro odstrani »ruševine« in glej ga zlomka, že imamo novo zazidalno parcelo.

Takšna pot ni po mojem okusu, niti okusu moje družine, ni v našem razmišljanju in ni v naši kulturni zavesti. Zato smo hišo naših prednikov vzeli (kupili) za svojo, jo obnovili, sčasoma pa ji bomo dali tudi vsebino. Tudi nas

Družina Kumer pred hišo.

Vir: arhiv družine Kumer

so doletela velika birokratska in inšpekcijsko - finančna polena. A vendar smo mestu Šoštanju ohranili stavbo, ki je posebnost v prostoru, je prepoznavna, ki arhitekturno izstopa, ima zgodovino, in so ji nekateri občani celo nadeli ime »Šoštanski peglezen«. Verjetno ime ni naključje, saj stavba sama asociira, z obliko in pozicijo, na Peglezen – vogalno Plečnikovo mojstrovino v centru Ljubljane.

VOGALNA ARHITEKTURA, KI VZNEMIRJA

Na vogalih kot mestotvornih elementih se urbanistično dogaja več prostorskih situacij. Tu lahko ulica zavije, se konča, prehaja v enakovreden prostor, se povezuje ali se križa. Ulica se lahko z vogalno hišo poudari, razširi ali zožuje.

Primer Kumrove hiše je tipičen, kadar govorimo o vogalnih hišah, saj s svojo tretjo ulično fasado in poudarjenimi vogalnimi arhitekturnimi elementi lepo zaokroža in zapolnjuje del strukturno grajenega kareja.

Hiša je omejena med dve lokalni cesti. Južna – spodnja vodi proti centru mesta, vzhodna – zgornja pa v severozahodne zaselke mesta Šoštanj. Prav zaradi umeščenosti v prostor je tloris zasnovan v trikotni obliki. Tloris etažne površine meri približno 170m². Objekt ima na vsaki stranici tlorisa tudi ločen vhod.

Del spodnje etaže je vkopan v zemljo. Prvotno so bili prostori v funkciji bivalnih prostorov, kuhinje, pralnice in toalete. Opisani prostori imajo glavni vhod na južni – spodnji strani in stranski vhod iz zadaj skritega dvorišča na katerem je bil tudi »štepih« in nad njim »gank«. V spodjem delu je priključena še drvarnica, nad njo pa je včasih stal tudi rastlinjak.

V vsakem od bivanjskih prostorov so bile za ogrevanje postavljene litoželezne peči. V kuhinji pa je bila krušna peč. Prostore v spodnjem delu etaže povezuje raven hodnik, ki se v južnem delu zalomi v pravilno obliko črke »Y«.

Zgornja etaža je bila razdeljena na bivanjski del in risalnico načrtov. Risalnica je bila v vzhodnem delu etaže, usmerjena proti stičišču cest. Vsekakor ni bilo naključje, da je mojster izbral prav ta prostor za svoje ustvarjanje. Risalnica je obdana z okni na treh straneh prostora. S takšno zasnovo prostora je, premišljeno pridobil svetlobo v prostor čez cel dan. V skrajnem zoženem delu prostora je kapela v obliki rahlo nakazanega vogalnega pomola – erkerja³ v katerem je bil nameščen kip Matere Božje.

Pred risalnico, tik ob vhodu je bil še prostor za sprejem strank. Risalnico in bivanjske prostore je povezoval hodnik, ki vodi na severni strani na lesen »gank, ob njem je bila tudi zunanja toaleta.

»Gank« je prvotno imel ornamentalno izrezljano leseno ograjo.

Streha je pod rahlim, minimalnim naklonom. Objekt je imel tudi manjšo podstreho, za shranjevanje oziroma verjetno tudi za možnost nadgradnje objekta. Na vzhodni fasadi je tako

viden mezanin⁴ v katerem so vgrajena tipična mezaninska okna.

Vse tri glavne - ulične fasade so bile obdelane s apnenim ometom, le zadnja, ki meji na dvorišče je bila v celoti obita s lesom.

Fasadna členitev upošteva simetrijo in pravilna razmerja, s katerimi statično zaznamuje objekt in nakazuje simpatično spogledovanje s italijanskim renesančnim vzorom. To je še posebno izrazito pri oblikovanju že omenjenega erkerja in venčnega simsa⁵ na katerem je bila prvotno postavljena kovana ograja s geometrijskimi elementi.

Prav tako opazimo na obeh vzdolžnih fasadah izzidek⁶, ki poteka v pasu po celi višini fasade, in s tem optično poudari vhod.

Danes so kočije zamenjali avtomobili, mimo Kumrove hiše se vozijo hrupni tovornjaki in bučen promet. Natančno in dolgotrajno risanje načrtov, se je iz umetniškega dela spremenilo v hitro računalniško tehnologijo.

Ko sedim v prostoru risalnice, se čas ustavi, ne slišim zvoka avtomobilov ali tovornjakov. Zaprem oči, slišim le rahlo prasketanje ognja v litoželezni peči in drs peresa, ki ga mojster Kumer, ob pronicanju sončnih žarkov, na paus papir, vodi ob lesenem ravnilu. Ko je zadovoljen s svojim delom, načrt previdno zvije v rolo, ga zatakne pod roko, prižge pipo in se napoti v mesto...

SLOVAR

¹ gank – lesen pokrit hodnik

² štepih – ročna vodna črpalka

³ erker – vogalni pomol – zaprt izzidek na fasadi ali hišnem vogalu. Največkrat nima povezave s tlemi, vendar lahko sega čez več nadstropij

⁴ mezanin – nizko, polovično ali vmesno nadstropje pod streho ali nad pritličjem

⁵ sims – zidec – iz stene izstopajoč vodoravni pas, ki poudarja vodoravne dele stavb

⁶ izzidek – (nem. Auslucht) – izzidek pritličja na eni ali na obeh straneh hišnih vrat.

Družina Kumer.

Vir: arhiv družine Kumer

KO SE PRETEKLOST PRIKRADE V SEDANJOST

Kako lepa je kulturna dediščina, smo v zadnjem mesecu spoznavali v vrtcu Šoštanj-enoti Urška Topolšica.

Foto: arhiv vrtca

Čeprav je vse poznano, le delček v njenem mozaiku, smo tako otroci kot strokovne delavke z veseljem pričakovali vsak nov dan, ki smo ga preživljali skupaj ob raziskovanju.

Uvod vanjo so nam pripravili člani folklorne skupine Koleda iz Velenja, ki so nas z veseljem naučili nekaj ljudskih plesov in pesmi. Vsak dan smo skupaj s starši zbirali stare predmete, ki so krasili kotičke po igralnicah in bili naš navdih za ustvarjanje različnih likovnih izdelkov. Iz igralnic so se oglašale stare ljudske pesmi in melodije, ki so jih z igranjem na stare instrumente izvajali otroci. Zelo radi so se zadrževali ob starinskih fotografijah, na njih so bile razvidne drugačne frizure, obleke, različne peči, hiše, lonci,...ob tem se je razvil marsikateri zanimiv pogovor.

Še pomnite starih iger kot so »Rinčke talat«, »Ravbarji in žandarji«, »Zemljo krast«, »Ristanc«, »Gnilo jajce«...Babice in dedki so nam te igre z velikim zanimanjem in veseljem pokazali, nam pa so le te popestrile vsak dan.

Obiskala pa sta nas tudi čisto prava gospodarica in gospodar, ki sta nam prikazala delček življenja na kmetiji. Gospodarica nam je zamesila kruh in oprala »cote« kot nekoč. Gospodar pa je »sklepal koso« in nam povedal, kako so včasih kosili, izdelovali sir, živeli, itd. Če drži reklo, da pust odganja zimo in privablja pomlad, se kmalu da nadejati toplejših dni kateri prinašajo več razsežnosti bivanja na prostem in raziskovanja narave.

Mateja Grabner

IGRE IN PLESI NAŠIH BABIC IN DEDKOV

Vletošnjem letu je v našem vrtcu prednostna naloga »Ljudsko izročilo«, zato smo se v naši skupini lotili teme: »Igre in plesi naših babic in dedkov«.

V ponujene dejavnosti so se z velikim interesom in aktivno vključili ne le otroci in obe strokovni delavki, ampak tudi starši in stari starši - vsak po svojih najboljših močeh. Na obisk v vrtec smo povabili babice, ki sta nam pripovedovali o življenju v starih časih. Otroci so si takšno življenje kar težko predstavljali. Z velikim interesom in vztrajnostjo so babicam zastavljali najrazličnejša vprašanja (kako so včasih živeli brez elektrike, kaj so jedli, kako so bili oblečeni, ali so hodili v šolo...).

Foto: arhiv vrtca

Obiskala nas je tudi gospa Marija in nam predstavila klekljanje, lahko smo tudi poskusili in ugotovili smo, da je to kar težko in je potrebno veliko vaje.

S pomočjo staršev in starih staršev smo zbirali stare predmete, ob katerih smo si lažje predstavljali, kako so včasih živeli in delali. V igralnici smo si uredili zbirko, ki nam je služila za motivacijo pri različnih dejavnostih s področja družbe, jezika, umetnosti. Predmete smo opazovali, jih opisovali, ugotavljali njihov namen, jih risali, slikali, samostojno fotografirali in jih oblikovali iz gline. Nekateri so nam služili tudi kot instrumenti.

Največ časa smo namenili starim igram in plesom. Izkušnje, ki smo jih pridobivali ob starih igrah, so se nanašale na upoštevanje pravil, na različno usmerjeno pozornost, na natančno opazovanje soigralcev, zlasti mimike in govornice telesa. Ob upoštevanju dogovorjenih pravil, so se otroci oblikovali tudi v socialnem razvoju. Vse to je omogočilo bolj pozitivno klimo v skupini ter boljše odnose med otroki. Radi so se igrali igre: »Rinčke talat«, »Ali je kaj trden most?«, »Gnilo jajce«, »Ristanc«, »Marjanca«...

Pri rajalnih igrah in plesu so si otroci razvijali različne gibalne sposobnosti, prostorske predstave, posluš, občutek za ritem. Z neposrednim telesnim stikom, občutijo otroci varnost in pripadnost skupini.

Peli in plesali smo ob ljudski glasbi, ki je pritegnila pozornost otrok. Ugotovili smo, kako bogato ljudsko izročilo imamo, le pokukati je potrebno v otroštvo in življenje starejših ljudi. Radi nam pridejo nasproti, nam s pripovedovanjem o svojem življenju v otroštvu, pomagajo pridobiti nepozabne izkušnje in hkrati omogočijo medgeneracijsko druženje, ki bogati otroke, starše, starejše in nas strokovne delavke.

Sonja Nežmah, Taja Kidrič, Darja Jelenko, Aleksandra Stropnik, Romana Cverle Krajnc in Tina Grebenšek

ŠOLA SMUČANJA JE ZOPET USPELA

Ko smo prišli v nedeljo na Pohorje, smo se razdelili v skupine. Šli smo v sobe, ki so nam bile zelo všeč.

Izvedeli smo, da je naša učiteljica smučanja Tjaša Hudarin. Bili smo veseli in predvsem nikoli žalostni. Naučila nas je veliko novega. Seveda pa nismo pozabili snovi pri posameznih predmetih, saj smo vsak dan imeli tudi pouk z gospo ravnateljico in profesorico Povšetovo. Hrana je bila odlična, skoraj boljša kot v šoli. V četrtek smo imeli tudi tekmovanje v smučanju.

Člani skupine 7: Sara, Sehare, Lana, Melani, Lejla, Nika, Emela, Alan, Kaja

V nedeljo smo prispeli na Tri kralje, potem pa smo se preizkusili v smučanju in razvrstili so nas v skupine. V ponedeljek smo se prvič smučali, bilo je zelo zabavno. Smo 3. skupina, smučanje pa nas je učil učitelj Tejo Torej. V torek in sredo je bilo vse enako kot v ponedeljek, v sredo pa smo šli prvič na zahtevnejšo progo. V četrtek smo imeli tekmo. Bilo nas je res veliko.

Člani skupine 3- Najlepši: Matija, Dominik, Tilen, Matevž, Timotej, Enja, Lara, Manca, Nadja, Lara, Anamarija

Smo četrta skupina in smo zelo dobra ekipa, saj smo sami dobri prijatelji. Smučanja nas je učil učitelj Marko Novak in je najboljši učitelj. Smo v Hotelu Jakec, kjer je zelo lepo. Postrežba je dobra, saj za hitro postrežbo poskrbijo kar učitelji sami, hrana in sobe so odlične. Kot skupino nas učitelj velikokrat pohvali, saj zelo hitro napredujemo in ga ubogamo. Arne, Žan, Matjaž in Peter skrbijo za vzdušje, drugi pa, da sledimo učiteljevim navodilom. Fantje so malo bolj poredni, a se vseeno dobro razumemo. Vsi si želimo, da bi še dolgo ostali dobri prijatelji.

Člani skupine 4 - Karibo: Žan, Arne, Matjaž, Peter, Tim, Issaura, Matic, Taja, Nika, Tjaša, Tara

V nedeljo, 18. 1. 2015, smo prišli na Tri kralje v hotel Jakec. Razvrstili smo se v smučarske skupine. Smo v drugi skupini od sedmih, uči pa nas profesor Tomaž Herman. V ponedeljek smo prvič odšli na smučišče. Najprej smo odšli na sidra, kjer smo se cel teden učili voziti po robnikih, carving zavoj, hitro zavijanje in še marsikaj. Tretji dan smo prvič odšli na krogce. Vse nas je bilo malo strah, saj je bilo kar strmo. Vsak izmed nas je vsaj enkrat padel, a na srečo se ni nihče poškodoval. V tem tednu smo se veliko naučili, vsi pa smo komaj čakali na četrtkovo tekmovanje. Vsi smo izžrebali štartne številke, se pripravili in odšli na start. Vsi smo dobro odpeljali, sedaj pa komaj čakamo na razglasitev.

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Člani skupine 2- Smučarska banda: Nik, Živa, Sinja, Amadej, Max, Taja, Rok, Lara, Nik, Mitja, Matic, Kaja

V nedeljo smo se razdelili v skupine. V ponedeljek smo si morali izbrati ime skupine. Izbrali smo si ime Beli zajčki, ampak so si nekateri delali norce, da smo beli dihurji, seveda smo to preslišali. Smučali smo se dopoldan in popoldan. V torek smo se smučali še boljše in se veliko smejali. Imeli smo super učiteljico

smučanja Karmen Klanfer, ki nam je pokazala veliko novega na smučišču. Sreda je bila za nas že kar naporna. Nekaj jih je počivalo, drugi so smučali. Danes je že četrtek in dnevi tečejo prehitro. Popoldne smo imeli tekmo. Val, ki je v naši skupini, je odšel v bolnišnico, ker se je poškodoval. Seveda pogrešamo njegove video smešnice. Tega dneva še nismo zaključili, saj čakamo na razglasitve rezultatov v različnih tekmovanjih (smučanje, pospravljanje sob, orientacijski pohod).

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Člani skupine 5- Beli zajčki: Aneja, Helenca, Andraž, Jakob, David, Laura, Maja, Loti, Marcel, Pia, Daria, Val, Naja

V nedeljo smo prišli in se preizkusili v predznanju smučanja. Potem smo odšli v sobe. Imeli smo sestanek, kjer smo dobili natančna navodila, kako bo v šoli v naravi. Nič nismo bili utrujeni, zato smo se pogovarjali še dolgo v noč. Zjutraj smo spoznali našega

učitelja Janija Gorjanca in odšli urno na smuč. Učili smo se osnovnih zavojev. Ker je bil naš prvi dan, smo se vrnili hitro in zelo lačni. Odšli smo na kosilo, nato pa nazaj na smuč. Prišli smo utrujeni in odšli hitro spat. V torek smo bili že navajeni ritma, zato nam je šlo lažje. Na smučanju smo se spet učili novih tehnik ter dinamičnih zavojev. V sredo dopoldne smo ponavljali osnovne in dinamične zavoje. Vozili smo tudi dinamične zavoje v parih. V četrtek

dopoldne smo se pripravljali na tekmo. Izpopolnjevali in dopolnjevali smo našo tehniko smučanja, popoldne pa je bila tekma. Vsi smo dobro odpeljali progo.

Člani skupine 1- Mafija: Ajda, Polonca, Matic, Tjaš, Eva, Vita, Eneja, Tomaž, Neža, Miha, Nik, Lan

V nedeljo smo takoj po prihodu šli na smučišče, da so nas razvrstili v skupine. Naša skupina se je imenovala Borisovi srčki, toda fantje so se želeli imenovati Borisova banda. V ponedeljek smo dobili novo članico, ker je znala dobro smučati. Na žalost pa smo tudi enega izgubili. V sredo smo odšli na krogce, bilo je zelo zabavno, toda na začetku nas je veliko popadalo s krogcev. Ko smo imeli orientacijo, sta dva iz naše skupine manjkala, ker sta bila na kontrolni točki. Zbrali smo 24 točk, postaje pa so bile zelo zanimive. Vsi smo bili po orientaciji zelo utrujeni, saj smo veliko prehodili. Pred smučarsko tekmo so bili nekateri zelo nervozni, toda bilo je zelo zabavno. Zvečer bo zabava in punce iz naše skupine komaj čakajo, da bomo lahko malo dlje pokonci. Na žalost se bomo samo še jutri smučali.

Člani skupine 6 - Borisova banda: Lara, Timotej, Dominik, Robi, Brina, Dorontina, Vesna, Katja, Timotej

SNUČARSKI TEČAJ PETIH RAZREDOV

Zakaj 4 ure pouka, se je spraševalo 27 otrok iz 5. b razreda. Le zakaj na Golte ne odidemo že ob 7.45 zjutraj?

Na srečo je bila drugo uro športna vzgoja. Ko je minila četrta ura, smo se odpravili na kosilo. Po kosilu smo se preoblekli in odšli na parkirišče.

Najprej smo v avtobusni prtljžnik zložili opremo, nato pa gremo!!! V avtobusu smo glasno repali, jov, jov, jov, ampak učiteljica ni bila ravno vesela, saj smo bili preglasni. Ju, hu, hu, prispeli smo na Golte. Pred nami je bil tretji dan odličnega smučanja. Na dolgem hodniku sta stala dva av-

tomata za preverjanje smučarskih kart. Na srečo pa smo vsi imeli vsak svojo karto. Sledi najbolj strašljiv del: peljemo se z ogromno gondolo, ki je 30 metrov nad zemljo. Uf, vsega groznega je konec. Sledilo pa je dolgočasno obuvanje pancarjev. To je trajalo približno pol ure.

Ko sem stopila skozi vrata, me je zazebló, saj je bilo zunaj -3 °C, pa še snežilo je. Bila sem vesela, saj je bilo veliko snega in proge so bile odprte. Najprej smo se po tekočem traku odpeljali do vrha hriba in se začeli ogrevati. Postavili smo se v krog in Luka je začel kazati vaje za ogrevanje. Ko smo se ogreli, smo se končno začeli smučati. Tisti dan smo šli prvič na dvosedežnico, kjer se je sošolcu odpela smučka in je padla v prepad. Ker je bil učitelj tisti dan dobre volje, je odšel pobrat smučko. To je dolgo trajalo, saj je moral v pancarih oditi v prepad. Joj, mislili smo, da je današnji dan končan, a le ni bil. Končno smo se spustili po progi Blatnik. Bilo je zelo strmo, hkrati pa zanimivo, saj smo vozili slalom v parih. Po progi Blatnik smo se spustili dvakrat, potem pa smo odšli na progo Turist.

Zdaj pa je bilo vsega lepega konec. Morali smo se še samo preobuti in odpraviti na avtobus. Vožnja je bila kratka, mi pa nismo bili več glasni. Upam, da še kdaj to ponovim.

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Eva Javornik

KLEPETI POD PUSTIM GRADOM

Na prvi prireditvi z naslovom *Klepets pod Pustim gradom* v letu 2015, je gostoval širši množici dobro poznan Anton De Costa.

Sivi Volk, kot je njegovo taborniško se je rodil februarja leta 1942 v Celju. Mladost je preživel v Šoštanju in sicer v znani Vili Mayer zraven nekdanje osnovne šole Biba Roeck, na kateri so poučevali njegovi starši. Tako je v Šoštanju končal nižjo gimnazijo, nato pa šolanje nadaljeval na učiteljski šoli v Tolminu, kjer je leta 1962 tudi maturiral. Še istega leta se je vpisal na Fakulteto za šport v Ljubljani in po krajšem premoru zaradi odhoda v vojsko leta 1970 tudi diplomiral. Med časom študija se je posvečal treningom boksa, katerega je vadil v klubu Odred, ki ga je takrat vodil priznan boksarski trener in kasneje sodnik Janez Gale. Seveda pa to ni bil edini šport s katerim se je ukvarjal. Njegova največja strast je bila košarka, ki jo je zelo uspešno igral pri šoštanjski Elektri. Kasneje pa se je posvetil trenertvu in z ekipo Šolskega centra Velenje postal

celo državni prvak v šolski košarkarski ligi. Še danes je velik ljubitelj borilnih veščin, predvsem karateja. To dejavnost je skozi vsa leta skušal približati tako dijakom ŠCV-ja, kot tudi tabornikom. Taborništvo-skavtstvo pa je aktivnost, po kateri Antona De Costo pozna največ ljudi. Zanj sta ga navdušila oče in brat že na prvem skupnem taborjenju v Bohinju. Taborjenja taborniških odredov iz Šaleške doline v Ribnem pri Bledu in Savudriji vodi in koordinira nepretrgoma že 52 let. Kot starešina ŠZT je vsa leta skrbel, da je v vseh izmenah kar 1500 tabornikov preživelo aktivna taborjenja in jim podajal bogato znanje iz mnogih področij. Leta 1970 se je zaposlil na Šolskem centru Velenje, kjer je bil učitelj športne vzgoje in obrambe. Sprva je poučeval na rudarski šoli, kasneje na elektro-računalniški usmeritvi, od leta 1988 pa vse do upokojitve leta 2010 pa na velenjski gimnaziji. Tudi na teh delovnih mestih je bil zelo aktiven, saj se je vseskozi trudil za šport navduševati karseda veliko število

dijakov. kar 13 let je neprekinjeno organiziral smučanje velenjskih gimnazijcev in ostalih dijakov v Avstriji.

Leta 1987 pa se je aktivno vključil tudi v politično delovanje, kot soorganizator velikega ekološkega protestnega shoda na Titovem trgu v Velenju. Dve leti kasneje se je včlanil v stranko SDZ in še leto kasneje sodeloval pri vzpostavitvi Demosa na velenjskem področju. Med osamosvojitveno vojno je deloval kot sekretar za obrambo, Demosovemu izvršnem svetu občine Velenje. V kasnejših letih pa je večkrat kandidiral za župana Mestne občine Velenje. Kljub svojim letom je še danes v dobri kondiciji in je lahko za zgled marsikomu, še posebno mladim. Za konec je treba poudariti da je mojstrski izpit iz karateja (črni pas) položil pri svojih 64-ih letih, kar je živi dokaz da leta niso nobena omejitev, če ima človek trdno voljo in jasno zastavljene cilje.

Jernej Hozjan

OTVORITEV RAZSTAVE

VMuzeju usnjarstva na Slovenskem je 22.1. potekala otvoritev razstave *razglednic, ki jih je svojcem, predvsem svoji ženi, pošiljal Šoštanjčan Henrik Riko Mravljak iz različnih bojišč prve svetovne vojne*.

Imel je namreč čin poročnika in je aktivno sodeloval v prvi veliki vojni od leta 1915 pa vse do konca 1918. Razstava je bila sicer v prostorih Muzeja Velenje na velenjskem gradu postavljena že lansko jesen, ampak je bila zaradi velikega zanimanja in predvsem dejstva, da je bil Riko Mravljak doma iz Šoštanja, postavljena še enkrat, v njegovem domačem kraju. Razstava je nastala na podlagi gradiva, ki ga je Muzeju Velenje odstopil Mravljakov vnuk, gospod Andrej Jerin iz Velenja, ter na podlagi gradiva, ki je bilo pridobljeno iz avstrijskega državnega arhiva. Avtorja razstave pa sta kustos in dolgoletni direktor Muzeja Velenje Damijan Kljajič ter Janja Jedlovčnik iz celjske knjižnice. Gradivo je toliko bolj zanimivo ne le zaradi zapisanega na razglednicah, ampak tudi zaradi motivov, poštnih žigov, itd.. Na podlagi razstavljenih razglednic lahko sledimo tudi Mravljakovemu življenju in vojaški karieri, njegovi poti po različnih vojaških postojankah, zdravljenju v vojaških bolnišnicah. Kot zanimivost je vsekakor treba poudariti, da obstaja velika možnost, da so nekateri motivi z razglednic pravzaprav fotografije, ki jih je posnel sam poročnik Mravljak.

Henrik Riko Mravljak je bil rojen v Šoštanju, 4. julija 1879 in sicer v družini Ivana in Marije Mrav-

ljak, kot najmlajši izmed petih otrok. Zaposlen je bil kot pomočnik na deželnem sodišču. Dosegel je čin stražmojstra in je poleg slovenščine, nemščine in hrvaščine obvladal tudi poljski jezik. Leta 1913 se je poročil z Ivanko Rajšter in leta 1914 se jima je rodil prvi sin Dušan, tri leta zatem pa še drugi sin Božo. Oba sta padla med drugo svetovno vojno. Preden je odšel v vojsko, je bil predstojnik šoštanjskega okrožnega sodišča. Po nekaterih podatkih, je Riko Mravljak vsaj med aprilom in septembrom 1915 preživel večinoma v Linzu. Vsaj med januarjem 1916 in septembrom 1916 je bil na vzhodni fronti v Galiciji, oktobra 1916 je najbrž sledila premestitev na južno, balkansko fronto, saj je ravno iz njegovih razglednic razvidno, da je novembra 1916 že pisal iz Sarajeva. Od novembra 1916 do novembra 1918 se je nato večidel zadrževal v zaledju balkanske fronte – v Črni gori in Dalmaciji. Najverjetneje se je marca 1918 ponovno zadrževal na območju Galicije. Konec vojne in ustanovitev nove države naj bi dočakal v črnogorski Budvi. Umrli je 26. aprila 1963 v Zgornjih Poljčanah.

Prireditve je povezovala Tanja Verboten, kustosinja Muzeja Velenje, po kratkem kulturno umetniškem programu, pa sta spregovorila še Miran Aplinc ter avtor razstave Damijan Kljajič. Na koncu je razstavo po kratkem govoru uradno odprl župan občine Šoštanj, g. Darko Menih. Razstava je zagotovo vredna ogleda, saj je v današnjem času takšna količina tako raznolikega bogatega gradiva iz obdobja prve svetovne vojne zbranega in razstavljenega ne enem mestu, prava redkost! Ogledate si jo lahko vsak dan od torka do nedelje, od 10. do 18. ure, postavljena pa bo vse do 31. marca.

Jernej Hozjan

Foto: Jernej Hozjan

KAJUHOV DOM

Pred dnevi smo se spomnili smrti šoštanjskega rojaka Karla Destovnika Kajuha pred enainosedemdesetimi leti. Kot vemo, se je rodil leta 1922 v takratnem hotelu Jugoslavija, ki je bil last njegove babice, oziroma družine Vasle.

Hotel je sicer konec devetnajstega stoletja zgradil podjetnik in župan Rajšter in je bil znan pod imenom Hotel Avstrija. Po drugi svetovni vojni je bil nacionaliziran, pod imenom Kajuhov dom pa je bil v njem do devetdesetih let prejšnjega stoletja še vedno hotel. Z denacionalizacijo je Kajuhov dom spet prešel v roke družine Mešič – Vasletove dediče.

Mešiči so zgradbo temeljito obnovili in ob petdesetletnici Kajuhove smrti, 22. februarja 1994, so ga slovesno odprli. Takratni predsednik izvršnega sveta občine Velenje Srečko Meh, je ob otvoritvi med drugim dejal: »... Kajuhov dom naj bo v ponos lastnikom, Šoštanjčanom, ljudem, ki bodo v njem delali, občanom širše skupnosti in v dober spomin na tiste, ki jih danes ni več med nami ... (dejavnosti) dograjujejo ena drugo in dajejo pro-

storu vsebino in razlog, da bomo v center radi hodili ...).« Poleg številnih poslovnih dejavnosti (v tistem trenutku so bili v domu parfumerija, drogerija, Erina samopostrežna trgovina, trgovina Drev, trgovina z ribiško opremo, računovodski servis, obetale pa so se še preselitve Loterije, Zavarovalnice Triglav in Krekove banke) je bila v notranjosti odprta tudi Kajuhova spominska vitrina.

In danes? V času od otvoritve do danes se je zgodilo kar nekaj sprememb: nastala je občina Šoštanj, umrl je Vlado Mešič, ki je bil 'motor' Kajuhovega doma, slovenski »gospodarski čudež« je klavirno propadel. Kajuhov dom danes ni več dovolj zaseden, da bi se z dobičkom lahko pokrivalo njegovo redno vzdrževanje. Lastnikom je nekdanji hotel postal finančno breme in bo počasi spet stopil na pot propadanja ...

V takšni situaciji je za lastnika objekt verjetno najbolje prodati. Kupec bi se že našel, a vendar – ali je Šoštanju vseeno, kakšna bo v njem odtelej vsebina? Mogoče bi v njem lahko zaživela javna hiša, morda bi ga lahko uporabila katera od verskih skupnosti za sakralni objekt, tudi center

za zdravljenje odvisnikov bi lahko našel mesto v njem ... Pa bi bilo Šoštanjčanom to po godu?

Gre vendarle za enega najprepoznavnejših in najpomembnejših šoštanjskih objektov iz preteklosti – arhitekturno, kot središče dogajanja (hotel, restavracija, kino ...), v njem se je rodil, živel in ustvarjal eden najpomembnejših slovenskih pesnikov in narodni heroj Kajuh.

Občina Šoštanj je z izredno obnovo Vile Mayer dokazala, da ji je mar za njeno stavbno dediščino, da zna tudi pridobiti evropska sredstva za njeno obnovo in poiskati primerne vsebine. Trenutno se občina ukvarja z reševanjem dragocenega Gutenbichla, tudi Vila Široko, ki jo prodaja Premogovnik Velenje, je na njenem dvorišču. Verjamem, da ima župan s tem dovolj skrbi, a vendar **njemu in Svetu Občine Šoštanj uradno predlagam, da oblikuje skupino občanov, ki bo ugotovila, ali je Kajuhov dom kot javni objekt za Šoštanj pomemben ali ne, ali je pomembno, kakšne so v njem vsebine, in končno ali je Občina Šoštanj sedaj ali v prihodnosti pripravljena razmišljati, da prevzame (del) odgovornost za obstoj Kajuhovega doma.** Ta skupina bi lahko pripravila nabor vsebin javnega značaja, ki bi spadale v Kajuhov dom. Na hitro lahko naštejemo samo nekaj možnih vsebin: mestna hiša, knjižnica, zasebna šola, Čebulova zbirka.

Seveda v vseh inštitucijah ne bi smeli izpustiti primerne predstavitve dragocene Kajuhove zapuščine (katere večji del je še vedno v lasti družine Mešič). Ali pa bi ta skupina ugotovila, da občina nima nobene želje ali potrebe, da bi se ukvarjala s Kajuhovim domom, in s tem tudi lastnikom prepustila vse odločitve.

Zavedam se, da denarja ni. V tem trenutku. A če se ugotovi, da bi Kajuhov dom lahko dobil neke primerne javne vsebine, za katere bi lahko pridobili sredstva in ga kasneje tudi vzdrževali, potem bi lahko na tem »projektu« začeli delati.

Skratka, gre za to, da si občina Šoštanj vzame čas, povabi k pogovoru družino Mešič, prouči vse možnosti, argumente za in proti in šele po temeljitih razmisleku v svetu občine odloči, ali jo usoda Kajuhovega doma zanima ali ne.

SOVIČ

Sovič Franc s.p. | Florjan 256, 3325 Šoštanj | Tel.: 03/ 891 17 00
Fax: 03/ 891 17 01 | GSM: 041/ 624 151
E-mail: franc.sovic@telemach.net

- STORITVE Z LAHKO IN TEŽKO GRADBENO MEHANIZACIJO
- PREVOZI TOVORA IN TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
- GRADNJA CEST IN PARKIRIŠČ
- RUŠENJE OBJEKTOV
- GRADNJA VODOVODOV IN KANALIZACIJ
- IZPOSOJA MANJŠIH VALJARJEV, VIBRACIJSKIH DESK, NABIJALNIH PLOŠČ, AGREGATOV IN ČRPALK
- UREJANJE OKOLICE

Posvečeno Dnevu žena
"100 SRČNIH KONCERTOV"

SOBOTA, 7. MAREC, OB 19h

KD ŠOŠTANJ

Največje uspešnice Mance Izmajlove iz albumov »Slovanska duša« in »Slovensko srce«, nepozabne melodije ter pesmi za žene in mamice.

Toplo Vabljeni !

Manca in Benjamin

Predprodaja: **KD ŠOŠTANJ**

Cena vstopnice: 9€ oz. 12€, eno uro pred koncertom (kulturni dom)

Upokojenci, študenti, dijaki in člani društev 8€

REZERVACIJE: 070 817 437 * V sodelovanju z Zavodom za kulturo Šoštanj

Zavod za kulturo Šoštanj

MINI FINI ABONMA

Nedelja, 15. marec, ob 10:00 uri v Kulturnem domu Šoštanj

lutkovna predstava

SVINJSKI PASTIR

Predstava je »mash up« dveh klasičnih pravljic – Svinjskega pastirja H.Ch.Andersena in Kralja Drozgoobra bratov Grimm. Zgodba o simpatičnem princu Avguštinu, ki se zaljubi v prelepo, a zelo razvajeno in tečno princesko, ki ji noben ženin ni po godu. Princ verjame, da se princesa lahko poboljša in se odloči, da jo bo naučil, kaj je ljubezen in prijaznost. Mu bo uspelo?

Predstava traja 30 minut in je primerna za otroke od 4. leta.

scenarij in režija: Alice Čop

scenografija in so režija: Kajetan Čop

lutke oblikovala: Iveta in Pavel Novotny

tehnologija lutk: Kajetan Čop

kostumi igralcev: Juma Valenčak

glasba: Zmago Štih (harmonika), Iza Štih (flavta), Gorazd Planko (kitara)

Producent: Festival Velenje 2014

Predstavo je podprla MO Velenje in JSKD RS.

LJUBEZEN JE TIŠINA

»Šoštanj, mesto svetlobe, ljudje pod gradom polni svobode.«

Tako Šoštanjčani pojemo pesem, ki izpričuje demokracijo najvišje oblike. Svoboden si takrat, ko si celovito zavesten, ujetnik pa takrat, ko živiš nezavedno. Svoboda je, ko dovoliš, da se vse dogaja in se zavedaš. Zavedanje ni znanje, ampak celovita pozornost v polju uma, ki sega tudi onkraj uma in še dlje - v preseganje uma. Onkraj uma biva srce, ki ljubi.

Živeti v ozkosti uma, pomeni biti nezaveden, pomeni živeti z mislimi v preteklosti in hlepeti po prihodnosti. Življenje je proces rasti posameznika, je most med nezavednim in zavednim - božanskim. Človek se v krogu rojstev in smrti lahko popolnoma ozavešči in takrat govorimo o odhodu iz kroga nenehne ponavljajoče minljivosti. To je celoten namen človeka - razsvetlitev.

Da bi človek lahko rasel v zavedanje in svobodo, je potreben silovit napor in meditativen pristop - notranja pot, polna težav in preprek, soočen z bolečino in silovitostjo smrti.

Navedel bom primer, kako je lahko ena stvar opazovana iz dveh različnih smeri - zunanje nezavedne ali iz notranje zavedajoče smeri. Svoboda je dana človeku v polni meri, sam se odloča, katero smer bo izbral. Zunanja vodi proti prepadu, notranja v svobodo.

Zgovoren primer je projekt, ki se je zgodil v Šoštanju na temo Razdvojeno srce. Okrogla miza o Ivanu Pirečniku, ukradenih otrocih in filmu s pomenljivim naslovom Razdvojeno srce. List je kar v treh nadaljevanjih objavljajl zgodbo o Ivanu.

Kdaj ima človek razdvojeno srce? Takrat, ko je v bolečini, ko je trpljenje na višku in rešitve še daleč ni videti na obzorju. Bolečina traja tako dolgo, dokler ne ozavešimo vzroka bolečine. Vsaka bolečina ima svoj vzrok, vzrok pa posledico. To, kar se je zgodilo Ivanu, je nekaj, kar se z umom ne da razumeti. Le z odprtim srcem je možno občutiti to veliko žalost. V tem primeru je **tišina** edino primerna, posebej takrat, ko je človek, ki ga v zgodbi obravnavajo, za ta svet preminil. Vsako razpravljanje je brezplodno. Moraliziranje še manj koristno. Ko se zavest razširi, lahko spoznamo **ljubezen**, ki osvetljuje nekaj tako trpečega in razumu nedojemljivega. Popolnoma se zavedam težave, ki nastaja, ko poskušam *ljubezen* prevesti v jezik razumljivosti, v jezik intelekta, ki venomer teži k znanju, obvladljivosti in presoji.

Zakaj je nekdo iz grobišča preteklosti ponovno obudil dogodek, ki je izredno travmatične narave in sega v čas izpred šestdeset ali sedemdeset let? Kaj bi nam rad povedal in kakšen je namen tega prikazovanja preminule preteklosti? Morda odpiranje src ljudi, ki opazujejo travmo dogodka, morda moralno dopovedovanje, da se kaj takega ne sme več zgoditi. Možnosti je več, vendar to ni glavni razlog prikazovanja travme.

Glavni namen je skrit. Je mističen tako dolgo, dokler ne spoznamo, da je v skrivnost zavita sodba. Namernost sodbe se zgodi vedno, ko človek nezavedno poseže v preteklost, jo analizira, jo poskuša opredeliti, in na površje prinaša miselni in moralni zaključek. Dogodek ne ostane svoboden in prepuščen tišini bivanja. Nasprotno! Kaže na to, kako bi moralo biti in kako ne bi smelo biti. Razlog prikazovanja je skrit v obsodbi in ni pomembno česa.

Lahko je to nacizem, lahko je fašizem, lahko je komunizem. Nezavedni ljudje se prepirajo, zakaj je nacizem pobil šestdeset milijonov ljudi, komunizem triindeset milijonov ljudi in nadaljujejo agonijo v nedogled. Vse takšne sodbe vodijo v negativnost, nadaljevanje sodb in izbiranj. Izbiranje je nesprijetje, upiranje in krepitev ega. Ko si mlad je to dovoljeno, potem ko si zavesten, je to nezrelost. In ta človekova nezavednost nosi s seboj nadaljevanje notranjega konflikta, ki prerase v vojno. Kdor karkoli obsoja, je to njegov notranji konflikt, je ogledovanje v zrcalu lastne podobe. To, proti čemur se človek bori v svetu, je njegova notranja vsebina. To vsebino in ta notranji konflikt poskuša človek razrešiti na zunanji način, ki je zgrešen in nosi s sabo vojno. Upor v zunanosti je nasilje, saj že sama misel o upor povzroča bolečino. Potreben je upor v lastni notranjosti in ne prenašati lastnega konflikta v zunanost. Človek je na Zemlji zato, da potuje z lastnim bremenom od nevednosti do polne zavesti, ki je ljubezen. Da bi lahko sestavili razdvojeno srce je potrebna globina, zavedanje, mirovanje, pozornost in **tišina**.

Ljubiti pomeni ne biti razdeljen, biti neskončno razumevajoč, zakaj se stvari dogajajo ljudem po nekem neznanem skrivnostnem načrtu. Kdor ve, kako vesoljni zakon uravnava življenje, ta ne bo nikoli nezavedno posegal v preteklo in mrtvo, že zdavnaj minljivo.

Bolečina je slej ko prej tudi neke vrste danost, da se človek prebudi iz kroga trpečega, mnogo bolje kot da človek uživa v blagosti nezavednih trenutkov. Ti se najpogosteje proizvajajo skozi užitek omamljanja, ali iskanje svojega obstoja skozi moč, vladanje, pomembnost in političnost, ki so celo bolj nevarni kot droge - nevarne v smislu padanja v nezavedno. Vse to je človekova lažna moč, prikrivanje šibkosti, ki se pokaže v strašni bolečini soočanja s smrtjo. Smrt dobesedno raztrga nezavednost v obliki lažnosti na milijone kosov in v trenutku povzroči nezno bolečino.

Preteklost je samo spomin v glavi, ki ga večina goji in časti, prav zaradi praznosti sedanjega, ki je lahko blažen, kadar se preteklost ne vriva v naše misli. Vrivanje misli iz preteklosti gradi ego, ta prah nesnage okrog našega bistva, ki ostaja zakrit tako dolgo, dokler mislimo, da smo mi preteklost. Kdor lahko razume, bo kaj kmalu spoznal, da je vsaka pripadnost preteklemu iluzija, ki spolzi v trenutku. Vsakršen poskus obujanja preteklega v smislu nezavednega gradi močan ego in izgubo trenutnega - lepote same po sebi, brez moraliziranja, sojenja in opredeljevanja. Ker se je v mestu Svetlobe zgodil projekt Razdvojeno srce, pomeni, da je mogoče širiti nezavedno, da božansko daje vsakomur svobodo. Prav ista svoboda dopušča ustvarjanje konfliktov in dovoljuje vse vojne do sedaj. Pa ne samo vseh vojn, tudi bolečino, trpljenje in travme povezane z njimi. Gre za posameznikovo odločitev za katero pot se bo odločil, za zunanjo ali notranjo. Posebej pa je potrebno poudariti, da nad vsem vlada najmočnejši zakon veselja - »kar seješ to žanješ«.

Življenje je ljubezen, kadar smo celoviti, ko zapustimo ozkost uma, ki od človeka zahteva nenehno pripadnost lažnemu, vse zaradi gole eksistence, ki nudi preživetje, ne pa užitek ali svobodo. Estetsko življenja se zgodi, ko lahko skozi umetnost bivanja v sebi zaznamo blagost in jo lahko, če želimo prenašamo v zunanost. Šele takrat je možno oznanjati socialnega človeka, ki mu je resnično mar za sočloveka, za živali, za naravo, reke, planine.

Vila MAYER
Šoštanj

Razstava o šoštanjskem pustu
Pustni torek, 17. februar 2015, do 3. marca 2015
Brezplačen ogled od torka do petka, od 10. do 16. ure

Majhna razstava utrinkov iz pustne preteklosti Šoštanja do danes, ko je Šoštanj evropsko karnevalsko mesto. Na ogled sta prava pustna lika Koš šoštanjski in Tresimir v naravni velikosti in izvorni opravi.

Vabljeni!

PRAZNOVANJE ZA DOBRO DEJANJE

Rojstni dan je nekaj posebnega za vsakega. Lahko je to intimno veselje, lahko prijetno praznovanje, celo drobna žalost, nostalgija zaradi minevanja časa. Lahko pa je tudi dobrodelno dejanje in za tako praznovanje svoje četrte desetice, se je odločil naš someščan Boris Goličnik.

V restavracijo Rednak je 8. februarja povabil družino, prijatelje, gasilce, glasbenike, znance, vse, s katerimi je želel deliti dobro delo. Slavljenec se je namreč darilom zase odrekel. Povabljeni so bili že z vabilom obveščeni o njegovi nameri zbiranja sredstev za pomoč dvema družinama. Skrinjica pri vhodu v restavracijo je vabila, da se ustavijo ob njej in darujejo, kolikor pač kdo darovati hoče. Medtem, ko se je na odru odvijal zabavno glasbeni program, so se v skrinjici nabirali evri. Kakšnih dvesto povabljenih je darovalo 3.324,50 evra, tudi nekateri, ki jih ni bilo na praznovanje, so prispevali. Da je bilo vse pošteno in prav, je denar preštela neodvisna komisija, sklepno dejanje, izročitev denarja družinam pa je sledilo naslednji dan, ko je Boris Goličnik zaokrožil svojih 40. let življenja. Lepše jih ne bi mogel, je priznal, kajti ko človek daruje, tudi dobiva, ko osrečuje druge, je srečen sam.

Tako na kratko bi lahko opisali dogodek, ki je bil sklep dejanj in priprav na praznovanje rojstnega dne. Šoštanjčani nismo mogli mimo velikih plakatov in napisov s katerih je Goličnik oznanjal svojih 40. let. Postavili so mu jih prijatelji, gasilci, Kolpa team in ostali, ki so mu tudi na praznovanju pripravili vrsto presenečenj. Da so vsi lahko spoznali Borisa Goličnika, človeka, ki živi za delo v skupnosti, za prijatelje, za svoje bližnje. In za tiste, ki jim lahko pomaga, kar je do sedaj že večkrat pokazal. »Imam zdravje, imam družino, starše, prijatelje, službo, več ne

rabim«, je povedal, ko se je zahvalil za udeležbo in darove, kakor za pomoč številnim, ki so pomagali pripraviti praznovanje. In zaokrožil veselo s petjem svoje priljubljene »Lipe«. Boris tudi rad poje in vzpodbuja glasbene ustvarjalce.

Zato so tudi glasbene skupine in posamezniki, ansambel Spev, ansambel Smeh, ansambel Stil, Kvartopirci, Miran Rudan, Matjaž Ograjenšek, kvintet Dori, ansambel Vikend, humoristi v likih Hitlerja in Tita, Gele in Ruda, Borisu voščili s svojim glasbenim prispevkom, Poskočni muzikanti pa igrali za ples. Kot presenečenje s strani prijateljev so sodelovali tudi kurenti, da je srečen ker je moški, pa je zapel kdo drug, kot Damjan Murko.

Kot rečeno je Boris Goličnik v spremstvu

komisije zbrana sredstva naslednji dan tudi izročil. Del jih je prejela štiričlanska družina Korenjak iz Skorna, ki ima resno bolnega moža in očeta, edinega hranitelja, nekaj tudi za nakup prepotrebne postelje za bolnika. Del pa petčlanska družina Smonkar iz Raven pri Šoštanju, ki jo je doletelo najhuje, kar lahko doleti starša, smrt šestletnega sina Uroša, ki je umrl zadnji dan leta 2014, ko je zaradi težke bolezni čakal na presaditev kostnega mozga.

V življenju je vedno tako, solze in smeh si gredo v korak. Da bi bilo manj solz pa si najbrž želimo vsi in zato je lepo, da je Goličnik s svojim dejanjem pomagal obrisati vsaj katero.

Milojka B. Komprij

Foto: arhiv

Usojeno ti ni bilo živeti.

ZAKAJ?

ZAKAJ?

Ne moremo razumeti.

ZAHVALA

ob nenadomestljivi izgubi našega malega Uroša se iz vsega srca iskreno zahvaljujemo za vso dobroto in sočutje.

Hvala vsem, ker ste del naše neizmerne bolečine delili z nami in mu v tako velikem številu izkazali spoštovanje na zadnji poti. Hvala vam za vse darove.

Posebej se zahvaljujemo:

- osebju UKC Ljubljana in Zdravstvenega doma Šoštanj, njegovemu osebnemu zdravniku dr. Ivanu Urbancu, ker ste se neizmerno borili za njegovo zdravje,
- vsem sosedom, še posebej iz srca hvala Ivici, Jožetu, Matjažu, Marku in Tanji Potočnik, sodelavcem, prijateljem, zancem za

vso pomoč,

- učencem in zaposlenim na OŠ KDK Šoštanj,
- govornikoma: Niki Krošel in Mirku Rožancu za ganljive besede slovesa,
- pevkam in pevcem Otroškega zbora župnije Šoštanj in zborovodkinji Anki Jazbec ter duhovniku Marku Rakunu za nepozaben obred slovesa od Uroša.
- Iskreno bi se radi zahvalili za pomoč tudi Občini Šoštanj, PGD Šoštanj mesto, KS Ravne, KS Skorno, Športnemu društvu Skorno in Dragani Krstanovski.
- Posebej se neizmerno zahvaljujemo Borisu Goličniku, človeku z velikim srcem, ki je tudi svoj okrogli jubilej posvetil drugim, tokrat nam. Njegova dobrota je neizmerna.

Še enkrat hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali pa vas nismo posebej imenovali ali za vas morda niti ne vemo.

Žalujoci: brata Klemen in Anže, mama Sabina in oče Vinko Smonkar

MALEZIJA

November se je bližal in čas je bil za dolgo pričakovane počitnice. Kam pa letos? Po mrzlem poletju sva s fantom razmišljala le o toploti. In odločitev je padla. Malezija.

Država s skoraj 30 milijoni prebivalcev, prekrita z gosto džunglo, še posebno hriboviti severni del, me je očarala v trenutku. Na zahodnem delu polotoka se razteza velika rodovitna ravnina vse do morja. Drugi del Malezije je malezijski Borneo, ki je skoraj ves prekrit z gosto džunglo. Tu je tudi najvišja gora med Himalajo in Novo Gvinejo, Kinabalu (4101 m).

Foto: Polona Moškon

Foto: Polona Moškon

Uradni jezik je malajski kot tudi kitajščina in seveda tamilščina, vendar je angleščina dobro poznana večini prebivalcem. V Maleziji se islamska arhitektura odraža z ostanki portugalske, nizozemske in britanske prevlade. Prav tako, kot je pisana kultura, je pisano tudi prebivalstvo: Malajci, Kitajci, Indijci, Arabci, Evropejci.

Ker z malajskim polotokom meji otoška država in mesto Singapur, sva se najprej odločila za kratek postanek v tej t. i. azijski Švici. Pričakalo naju je 32 stopinj z več kot 85 odstotno vlažnostjo, kar je nekaj običajnega, saj Singapur leži skoraj na ekvatorju. Prepoznan je po številnih poslovnih stolpnica in indijski ter kitajski četrti. Simbol Singapurja, ki je mesto in država v enem, je lev Merlion, ki bruha vodo, saj je njegov zadnji del v podobi ribje plavuti.

Ker je bila najina želja raziskati Malezijo, sva se po nekaj dneh z udobnim avtobusom podala čez mejo in prečkala most, ki vodi z otoka Singapur v Malezijo. Cene so nizke in za tri in pol urno vožnjo z avtobusom do zgodovinske Melake sva odštela le 3 evre na osebo. Sonce je neusmiljeno žgalo, ko sva prispela v najstarejše malezijsko kolonialno mesto Melako. Od leta 2008 je uvrščena v svetovno dediščino (UNESCO). Kitajska četrt, mošeje, mestna hiša, templji, portugalska trdnjava, nizozemski mlin na veter, vse to je odraz mešanja različnih svetovnih kultur. Nisva se zadržala dolgo, saj naju je želja po trekingu vodila v osrednji del polotoka, Cameron Highlands. Področje leži na višini 1.500 metrov s prijetno klimo, brez pretirane vlage čez dan in prijetnimi večernimi temperaturami. Ime je dobilo po Williamu Cameronu, angleškemu geodetu, ki je leta 1885 zarisal mejo zvezne države Penang. Področje je polno nasadov čaja, orhidej, jagod in zelenjave. Pokrajino krajšajo tudi številni slapovi, reke in gozdovi prekriti z mahovi. Ker je bil to čas monsuna, so ob popoldnevih nastajale nevihte, zato sva se na trekinge po džungli odpravljala zjutraj. Poti po džungli so dobro označene, zato sva se na pohode odpravljala precej pogosto in obiskala tudi najvišjo goro Brinchang (2.032 metrov). Strme poti, polnih korenin in spolzkega kamenja lahko terjajo visok davek, če nisi dovolj previden. Tu so še pijavke, ki se hitro prisesejo na odkrite dele telesa, pa veliki škorpioni in kače. Obiskala sva nacionalni park Taman Negara. Z dolgorepimi čolni sva po dobrih dveh urah prispela v vasico Kuala Tahan sredi džungle. Ob

reki, ki je v začetku monsuna majhna reka, ob koncu monsuna pa rekordnih 60 metrov višja, so plavajoče restavracije in turistične agencije.

Po strmih stopnicah se vzpneš nad strugo reke, kjer so predvsem turistične namestitve, šola, mošeja, templji in ulične stojnice s hrano. Hrana v Maleziji je pestra, saj se mešajo okusi kitajske, indijske in malajske. Ogromno je okusne morske hrane, riža in rezancev na tisoč in en način. Prav tako so na ulicah stalna ponudba tropsko sadje, sveže stisnjeni sokovi, kokosovi orehi z okusno kokosovo vodo ter sladice na osnovi riža, sirove torte in torta durian, ki ima sicer precej neprijeten vonj, a v malajski kuhinji velja za afrodiziak.

Taman Negara ponuja urejene pohodne poti po tropskem deževnem gozdu in vzpon na hrib Teresek, ki ponuja razgled po celotni džungli, z najvišjimi vrhovi v ozadju. Vлага in vročina sta neznosni. Kljub vsemu pa nikakor ne smete izpustiti hoje po visečih lesenih mostovih, ki se raztezajo 40 metrov visoko tik pod krošnjami dreves. Namen mostov je preučevanje biodiverzitete in v zgodnjih jutranjih urah naletiš na pester živalski svet (opice, kuščarje, leteče kače). Tropski deževni gozd je prebivališče tudi domačinov Negritov. Živijo ob reki in so nomadi. Zanimivo je, da se preselijo tudi v primeru smrti v vasi. Takrat prečkajo sedem rek in se šele nato vrnejo v vas. Otroci ne hodijo v šolo. Njihove učilnice so džungla, glavni predmeti pa veščine, kako preživeti.

Ker sva imela trekingov počasi dovolj, sva z avtobusom odšla na zahodni del polotoka, na otok Penang. Je prva angleška postojanka, ki je s celino povezana z najdaljšim mostom v Aziji (13,5 km). Georgetown je največje mesto na otoku, ki je poln kolonialnih stavb, cerkev, templjev, trdnjav, predelov, kjer živijo Indijci, Kitajci in občutek imaš,

Foto: Polona Moškon

kot da si na Kitajskem. Otok Penang je poznan po bogati kulinarni ponudbi. Tako imenovani »Food court« oziroma stojnice ponujajo hrano iz celotne Azije (tajska, filipinska, kitajska, vietnamska, japonska,...) z živo glasbo ob večerih. Mesto ima tudi sprehajalno promenado ob morju, imenovano Esplanade, s pogledom na celino.

Za raziskovanje otoka sva najela skuter, vendar odhod iz milijonskega mesta ni mačji kašelj. Vožnja okoli dvakrat istih vogalov naju je prisilila v zastavljanje vprašanj mimoidočim, ki so zelo odprti in vedno pripravljeni pomagat. Odločitev je bila pravilna, saj sva hitro našla pot proti

podeželskemu otoku, kjer sva obiskala največji budistični tempelj v jugovzhodni Aziji - Kek Lok Si. Otok je hribovit, s privlačnimi plažami in nacionalnim parkom. Morje je bilo zaradi prihajajočega monsuna razburkano, zato se kljub skoraj termalnim temperaturam (več kot 30 C), nisva odločila za kopanje. To pa ni motilo domačink, ki so se namočile kar v svojih burkah. Otok je poraščen z nepretrdnim džunglo in do skritih slapov vodi le izkrčena pot.

Polona Moškon

Nadaljevanje potopisa sledi v naslednji številki.

CERKEV

BOGOSLUŽNA OZNANILA

Svete maše na 2. postno nedeljo, 1. marca 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 3. postno nedeljo, 8. marec 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na 4. postno nedeljo, 15. marec 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 uri in ob 15. uri (Vera in luč).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše praznik na sv. Jožefa, 19. marca 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.

Svete maše na 5. postno, tiho nedeljo, 22. marca 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri (skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na praznik Gospodovega oznanjenja v sredo 25. Marca 2015:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.

Svete maše na 6. postno, cvetno nedeljo, 29. marca 2015:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.
Topolšica ob 11.30 uri.

Pri dopoldanskih mašah bo blagoslov zelenja!
Tečaj priprave na zakon bo v Mihaelovem domu v soboto 7. in 14. marca s pričetkom ob 15.00 uri.

Birmanski dan v mesecu februarju bo v soboto 28. od 9.00 do 13.00 v župnijski cerkvi.

Svetopisemski večeri:
Vsak postni ponedeljek v Mihaelovem domu ob 19.00. (23.2; 2.3; 9.3; 16.3; 23.3)

Križev pot v postnem času:
Vsak petek v postnem pred večerno sveto mašo molitev križevega pota, ki ga pripravljajo različne skupine. Lepo vabljeni k tej pobožnosti. Molitev križevega pota bo tudi ob sobotah in nedeljah pred večerno sveto mašo.

MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ – MAREC 2015

Ure pravljic

od 17.00 do 17.45

Namenjeno otrokom od 3. leta dalje.

5. 3. 2015

Zverinice iz Rezije

Tam daleč za devetimi gorami in devetimi vodami živijo zverinice iz Rezije. Zvita lisica, vedno lačen volk, naiven zajček, neotesana grdinica in počasen polž.

Iskali bomo sledi in se z pomočjo preprostih mask spremenili v zverinice.

Kratke basni iz zbirke Zverinice iz Rezije bo pripovedovala Potovka Katarina Fužir.

V sodelovanju s kulturno umetniškim klubom Potovke in Muzejem usnjarstva na Slovenskem.

12. 3. 2015

Tracey Corderoy: Ne!

Pripoveduje Marjetka Blatnik.

19. 3. 2015

Mojiceja Podgoršek: Račka Bina, volk in sladoled

Pripoveduje Andreja Kolenc.

26. 3. 2015 Steve Smallman: Dinka Tinka se zgubi

Pripoveduje Andreja Kolenc.

Predavanje

sreda, 4. 3. 2015 ob 19.00 uri

Živa voda, kaj je to?

Ionizirana ali živa voda je eno izmed največjih zdravstvenih odkritij 21. stoletja. Tokratno predavanje za zdravo življenje bo namenjeno informaciji o pomenu pitja vode za človeški organizem. Živa voda deluje antioksidativno, uspešno uravnava krvni tlak, holesterol, sladkor v krvi, zgago, migrenske glavobole, osteoporozo in še marsikaj. Brezplačno boste lahko poskusili ionizirano bazično vodo. Predava Samo Chromy.

Knjižni Sejem

ponedeljek, 2. 3. 2015, ob 10.00 do 18.00

Zvočna kopel z gongi

ponedeljek, 9. 3. Ob 18.30 uri

Šola zdravja vabi k praznovanju Dneva žena nekoliko drugače.

Zvoki gonga vas bodo popeljali v umirjanje in sproščanje in s tem vzpodbudili pomlajevanje vseh celic našega telesa. Prebudili bomo svojo

čutnost in privlačnost, ki so značilnosti ženske energije.

Potrebujete vse za udobno ležanje in morda stekleničko vode, ki bo ujela ugodne vibracije in bodo le te delovale tudi od znotraj.

Zaželeno je predhodna prijava na e naslov: jtlovadba@gmail.com

Organizator zvočne kopeli je idejni vodja skupine Šoštanj društva Šole zdravja Ljubica Donko.

Potopisno predavanje

torek, 31. 3. 2015, ob 19.00 uri

Urška Sotler: Indonezija, speči vulkan Južne Azije

Indonezija je svet v malem, ponuja toliko raznolikih doživetij, da jo je nemogoče videti v enem potovanju. A vseeno vam bo Urška Sotler predstavila delček te otoške države z največjo gostoto naseljenosti na svetu. Potepali se bomo po Sumatri, ki je naravno domovanje orangutanov, človekovih oranžnodlakih sorodnikov, in se potopili v največje jezero v Indoneziji, jezero Toba. Obiskali bomo Javo z glavnim mestom Jakarta ter se v Yogyakarta, kulturnem središču, spustili v vrtnec slavnih templjev Borobudurja in Prambanana. Pokukali bomo v vulkan Bromo in zvečer opazovali želve pri valjenju jajc. Nato še skok na Flores in sproščujoče križarjenje med otoki z najlepšimi plažami in »zmaj« na otoku Komodo. Potovanje se bo zaključilo v turističnem Baliju, ki v svoji notranjosti ponuja slikovite riževe terase, starodavna svetišča, ob obali pa zabavo in turistično poležavanje številnih turistov celo leto.

Razstava

Pomladni zvončki

Razstava risbic otrok iz Vrtca Gaberke, starih od 3 do 6 let.

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
 planinstvo	nedelja, 1.3. ob 7:00	Žusem in stolp ljubezni na Kozjanskem, lahka pot	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
 sejem	ponedeljek, 2.3. od 10:00 do 18:00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 delavnica	torek, 3.3. ob 17:00	Torkova peta – ustvarjalnica za otroke in odrasle	Vila Mayer	Medobčinska ZPM Velenje
 predavanje	sreda, 4.3. ob 17:00	Predavanje - Živa voda, kaj je to?	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 pravljice	četrtek, 5.3. ob 17:00	Pravljичne ure (Zverinice iz Rezije)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 planinstvo	petek, 6.3. ob 18:00	Volilni občni zbor PD Šoštanj	Gasilski dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
 predstavitev	ponedeljek, 9.3. ob 18:30	Zvočna kopel z gongi	Mestna knjižnica Šoštanj	Šola zdravja
 delavnica	četrtek, 12.3. do 31.3.	Gregorjevo	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
 pravljice	četrtek, 12.3. ob 17:00	Pravljичne ure (Tracey Corderoy: Ne! Pripoveduje Marjetka Blatnik)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 proslava	nedelja, 15.3. ob 15:00	Proslava ob dnevu zena in materinskem dnevu	REKS Ravne	KUD Ravne
 pravljice	četrtek, 19.3. ob 17:00	Pravljичne ure (Mojiceja Podgoršek: Račka Bina, volk in sladoled Pripoveduje Andreja Kolenc)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 planinstvo	nedelja, 22.3.	E6 Vuzenica – Mislinjska Dobrava (Evropska pešpot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
 pravljice	četrtek, 26.3. ob 17:00	Pravljичne ure (Steve Smallman: Dinka Tinka se zgubi Pripoveduje Andreja Kolenc)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
 pogovor	četrtek, 26.3. ob 18:00	Klepeti pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
 prireditev	petek, 27.3. ob 18:00	Osrednja prireditev, ob 10. obletnici NZ Smrekovec	Kulturni dom Šoštanj	NZ Smrekovec
 predavanje	torek, 31.3. od 19:00	Potopisno predavanje, Urška Sotler: Indonezija, speči vulkan Južne Azije	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj

pustni karnaval